

У сім'ї моральне виховання здійснюється недостатньо: не всі батьки надають важливої ролі моральному вихованню дошкільників, володіють методами впливу на дітей. Таким чином, вихователі покликані допомогти батькам у моральному вихованні дітей. В Україні вже почали створювати дошкільні заклади, одним з пріоритетів яких є християнське виховання.

У США, як і в багатьох європейських країнах створено багато християнських дитсадків. Цілями ДНЗ є дати кожній дитині відчуття любові і цінності; допомогти дітям розвинути Богом дані таланти; заохотити дітей до досліджень, питань, пізнання; допомогти дітям розвивати свою самостійність поза домом; навчити дітей дружити з дітьми і дорослими. Такі садки відображають віру в те, що Боже Слово є фундаментом правди і любові, які мають бути прикладом для нашого життя. Тому вихователі діляться цією любов'ю і дають дітям зрозуміти, що найбільшою любов'ю є Божа любов.

Україні варто запозичати найкращий зарубіжний досвід християнських та світських дитсадків та адаптовувати його до вітчизняних умов. Варто створювати сприятливі умови, принаймні в дитсадках, щоб дитина навчилась робити правильний вільний вибір і усвідомлювати його наслідки, а також, щоб дитяча душа наповнювалась вічною любов'ю та добром.

Одним з перших ДНЗ християнського спрямування став садок св. Миколая у м. Львові. Працюючи вихователем у садку, я спостерігала і здійснювала моральне виховання дітей ясельної групи. У цьому віці у них формуються перші відношення, тому важливо було закласти їм основи морального виховання. З іншими вихователями, щоранку ми молилися з дітками, розмовляли з ними і намагалися регулювати їхню поведінку. Люблячи і піклуючись про діток, ми вчили їх на власному прикладі жити з людьми та любити їх. Ми влаштовували бесіди, допомагали їм усвідомлювати і виправляти помилки, вчитися на них. Ми співпрацювали з батьками у напряму розвитку їхніх дітей (в тому числі морального).

Отже, в програми українських дитсадків варто внести більше годин для морального виховання. Це можуть бути уроки християнської етики. Там діти почують історії з Біблії та будуть вчитись мужності, доброти, жертвності, співчуттю, любові, надії, довірі, милосердю на прикладах біблійних персонажів. Також діти зможуть навчитися будувати люблячі стосунки з дітьми та дорослими.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Ревуцька Олена Володимирівна

Бердянський державний педагогічний університет
71110, вул. Шмідта, 4, м. Бердянськ, обл. Запорізька, Україна

Підкреслюється актуальність використання інноваційних технологій, описуються методики, які можливо використовувати під час освітнього процесу осіб з особливими потребами.

Ключові слова: інноваційні технології, діти з особливими потребами, розвиток, виховання, навчання.

Соціально-економічні перетворення, що відбуваються в Україні, світові тенденції гуманізації, інтеграції та глобалізації суспільства зумовлюють значні зміни в освіті й вихованні: ставляться нові завдання, використовуються інноваційні освітні й виховні технології, оновлюються зміст та форми організації навчально-виховного процесу, впроваджуються у навчально-виховний процес новітні особистісно-орієнтовані педагогічні технології та науково-методичні досягнення.

В умовах модернізації української освіти особливу актуальність набуває проблема створення оптимальних умов для розвитку, виховання і навчання осіб з особливими потребами, що відповідають тенденціям реформування освіти на шляху до її відкритості, демократичності та доступності для всіх категорій населення країни, а також із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій.

Слово «інновація» має латинське походження і в перекладі означає оновлення, зміну, введення нового. У педагогічній інтерпретації «інновація» означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу. Інновацію можна розглядати як процес (масштабну або часткову зміну системи і відповідну діяльність) і продукт (результат) цієї діяльності. Інноваційні педагогічні технології як процес – це цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчальний процес від визначення його мети до очікуваних результатів, що особливо важливо для осіб з особливими потребами.

Педагогічні технології можуть розрізнятися за різними критеріями: за джерелом виникнення, цілями і завданнями, можливостями педагогічних засобів, функціями вчителя, що здійснюються за допомогою технології, елементами яких вважають уміння оперувати навчальним та технічним обладнанням, доречне використання наочного матеріалу.

Інноваційні технології у спеціальній педагогіці мають забезпечити розвиток і саморозвиток особистості учня з огляду на виявлені його індивідуальні особливості як суб'єкта пізнання предметної діяльності і реалізуються у особистісно-орієнтованій освіті. Спектр методик і технологій, що складають її зміст значний: вальдорфська педагогіка, методика Марії Монтессорі, колективний спосіб та індивідуалізація процесу навчання, технології ігрові, модульно-розвивального, проблемного, дистанційного навчання, рівневої диференціації, мультимедійні, сугестивні, інтерактивні та інші.

До результатів навчання суспільство ставить усе більші вимоги – школа має дати учням не тільки міцні знання та навички, а й сприяти вихованню й розвитку учнів відповідно до їхніх навчальних можливостей, потреб, запитів, задатків і здібностей. Важливим є проектування освітньо-розвивального середовища для дітей з особливими потребами, при цьому базовий рівень знань, вмінь, навичок перетворюється з мети навчання в засіб актуалізації пізнавальних, творчих і особистісних можливостей учнів. Освітнє середовище повинно бути спрямовано не тільки на власно освітню мету, а й на знаходження оптимальних способів успішної адаптації в житті кожної дитини з обмеженими можливостями.

Отже, інновації в корекційній педагогіці передбачають розробку та впровадження нових форм, методів та засобів підвищення ефективності корекційно-педагогічно-розвивального та

абілітаційного процесів і сприятимуть оптимізації використання особистісно-орієнтованих, нейропсихологічних, арт-терапевтичних, інформаційних технологій.

КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНА ПРОГРАМА ЯК БАЗИС РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА

Рібцун Юлія Валентинівна

Інститут спеціальної педагогіки НАПН України
04060, вул. М. Берлінського, 9, м. Київ, Україна

Розкрито структуру нової авторської корекційно-розвивальної програми для дітей із загальним недорозвитком мовлення.

Останнім часом значно зростає кількість дітей четвертого року життя із загальним недорозвитком мовлення (ЗНМ), що, в свою чергу, потребувало відповідного навчально-методичного забезпечення роботи вчителя-логопеда. Вже побачив світ програмно-методичний комплекс, що отримав гриф МОН України: перша в Україні спеціальна корекційно-розвивальна програма „Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ” [1] та додатки до неї [2, 3].

У спеціальній програмі представлено зміст і методику корекційної роботи з розвитку мовлення дітей. Запропонований програмно-методичний комплекс складається з 5 розділів: 1) характеристика мовленнєвого розвитку дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ; 2) організація корекційно-розвивальної роботи; 3) програма корекційного навчання з розвитку мовлення дітей; 4) методичні рекомендації щодо корекційного навчання з розвитку мовлення молодших дошкільників із ЗНМ; 5) ігри та вправи з розвитку мовлення.

У I розділі подано загальну характеристику мовлення молодших дошкільників із ЗНМ, розкрито особливості основних складових мовлення дітей зазначеної категорії, окреслено закономірності формування мовлення у процесі нормального розвитку та за умов дизонтогенезу.

У II розділі розкрито організацію роботи вчителя-логопеда у молодшій групі для дітей із ЗНМ, умови створення предметно-розвивального середовища, специфіку використання наочності у роботі з молодшими дошкільниками із ЗНМ, окреслено форми взаємозв'язку роботи вчителя-логопеда з вихователями, з батьками, роботи практичного психолога.

У III розділі розкрито зміст корекційно-розвивального навчання і окреслено вимоги до знань та умінь молодших дошкільників із ЗНМ.

У IV розділі зазначено орієнтовний календарний план логопедичних занять, послідовно викладено методику розвитку мовлення та шляхи її реалізації за основними змістовими лініями в таких напрямках: налагодження невербального контакту з дорослим (підготовча робота), розвиток лексичної складової мовлення, формування граматичної будови мовлення, удосконалення фонетико-фонематичної складової мовлення та розвиток зв'язного мовлення.

У V розділі представлені фрагменти занять, ігрові завдання та вправи.